

Dosarul nr. 2ra-1493/22
(2-20164226-01-2ra-12102022)

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. T. Pruteanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

21 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de reprezentantul recurentului Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Alexandru Vicol și de către executorul judecătoresc Nadejda Condrea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Palii împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Nadejda Condrea și Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Cahul cu privire la constatarea faptului încălcării la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, obligarea executării hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de apelantul Sergiu Palii, a fost casată integral hotărârea din 18 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a ț ă :

La data de 24 decembrie 2020, Sergiu Palii a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Nadejda Condrea și Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Cahul cu privire la constatarea faptului încălcării la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, obligarea executării hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, prin hotărârea din 17 mai 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, s-a admis acțiunea reconvențională depusă de Sergiu Palii împotriva Aliei Sacajiu cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, prin care s-a stabilit domiciliul copilului minor XXXXX, născută la XXXXX cu tatăl ei - Sergiu Palii, definitivă și irevocabilă din 19 iunie 2017.

Reclamantul Sergiu Palii a depus cererea reconvențională, care a fost admisă prin prisma faptului că mama copilului - Alla Sacajiu a declarat în timpul ședinței de judecată că domiciliul fiicei XXXXX urmează să fie determinat cu reclamantul

și că acest lucru e în beneficiul copilului minor, hotărârea nefiind contestată în termenul legal, astfel, conform hotărârii din 17 mai 2017 a Judecătorei Cahul, sediul Central, a fost determinat domiciliul copilului minor cu reclamantul, eliberându-se și titlul executoriu la 19 iunie 2017.

În vederea executării hotărârii din 17 mai 2017 a Judecătorei Cahul, sediul Central, au fost întreprinse multiple acțiuni din partea reclamantului, care s-au soldat cu eșec, din cauza neimplicării reprezentărilor statului, pe această cauză, totodată, a menționat reclamantul Sergiu Palii că, potrivit cererii din 07 august 2019, depuse în adresa Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Cahul, se atestă că XXXXX locuiește la XXXXX, cu bunica Olga Sacajiu, mama copilului fiind plecată în Marea Britanie de 4 ani și nu se ocupă de educația copilului, iar bunica îi pune impedimente și îi interzice să comunice cu copilul, fapt din care considerente a solicitat să fie luate măsuri urgente de a lua copilul minor la întreținerea și educația sa.

A mai reținut reclamantul Sergiu Palii că, la data de 07 august 2019, executorul judecătoresc Nadejda Condrea, ieșind la fața locului la adresa din r-nul XXXXX, s. XXXXX, a stipulat în procesul-verbal privind stabilirea domiciliului copilului din 07 august 2019, că acțiunile au fost imposibil de întreprins din cauza lipsei copilului XXXXX și a mamei copilului, Alla Sacajiu.

A menționat reclamantul Sergiu Palii că, abia la 11 septembrie 2019, a avut loc prima ședință de adaptare a minorei XXXXX cu tatăl ei Sergiu Palii, în scopul executării hotărârii din 17 mai 2017 a Judecătorei Cahul, sediul Central cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor XXXXX cu reclamantul.

Conform deciziei din 11 septembrie 2019 a Direcției Generale Asistență Socială și Protecție a Familiei Cahul, s-a decis stabilirea graficului de întrevedere a copilului cu tatăl pentru a facilita executarea hotărârii din 17 mai 2017 a Judecătorei Cahul, sediul Central, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor XXXXX cu tatăl ei Sergiu Palii.

De asemenea, reclamantul Sergiu Palii a mai specificat că, indubitabil este faptul că mama copilului Alla Sacajiu și bunica Olga Sacajiu au acționat ilicit, pentru a crea condițiile necesare să împiedice crearea unei relații armonioase dintre copilul minor XXXXX și reclamant, și pentru a tergiversa executarea hotărârii din 17 mai 2017, iar în ultimii 4 ani, atât mama copilului, cât și bunicii acestuia au avut o atitudine ostilă și negativă față de reclamant, interzicându-i în mod categoric să-și viziteze copilul, influențându-l atât de mult, încât acesta nu-și mai dorește să domicilieze cu reclamantul, iar toate tentativele reclamantului Sergiu Palii de a comunica și de a intra în contact cu fiica, s-au soldat cu certuri și conflicte, provocate de către rudele mamei copilului.

Subsecvent, a comunicat reclamantul Sergiu Palii că, este regretabil faptul că statul, în special Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Cahul, care are misiunea de a acorda asistență și protecție copilului aflat în situație de risc și familiei acestuia și copilului separat de părinți, prin toate formele și mijloacele înserate în aria sa de competență, nu s-a implicat activ la soluționarea litigiului și tolerează în continuare riscurile la care se expune copilul XXXXX.

Totodată, a reținut reclamantul că potrivit notificării nr. 1472 din 09

octombrie 2020, expeditată de către Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Cahul, i-a fost comunicat că sunt în imposibilitate de a mai interveni în soluționarea situației reclamantului privind executarea hotărârii judecătorești cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor XXXXX cu tatăl.

În scopul soluționării litigiului existent, la 17 decembrie 2020, reclamantul s-a deplasat în or. XXXXX, pentru a discuta și a găsi soluții cu reprezentanții Direcției Generale Asistență Socială și Protecție a Familiei Cahul, pe marginea cauzei date și anume modalitatea de accelerare a executării hotărârii din 17 mai 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, prin care i s-a comunicat că nu au nici o pârghie și nu pot interveni în niciun mod, pentru a soluționa cauza copilului minor XXXXX.

A menționat reclamantul că, la nenumăratele adresări parvenite din partea executorului judecătoresc Nadejda Condrea de a executa hotărârea judecătorească din data de 17 mai 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, se opuneau rudele mamei copilului, în special bunica copilului Olga Sacajiu, iar în acest sens la 19 iulie 2020 a fost depusă o cerere la Inspectoratul de Poliție Cahul, prin care să fie atrase la răspundere rudele copilului minor pentru faptul că interzic comunicarea reclamantului cu copilul, petiție care a rămas neexaminată.

În circumstanțele create, s-a constatat, cu regret, că atât mama copilului Alla Sacajiu, bunica Olga Sacajiu, la care se află la moment copilul minor, cât și Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Cahul, executorul judecătoresc Nadejda Condrea și organele de poliție Cahul, nu au întreprins nici-o măsură privind sancționarea persoanelor care se fac vinovate de neexecutarea hotărârii din 17 mai 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, admitând în continuare abuzurile care se comit.

A mai relatat reclamantul Sergiu Palii că, prin neexecutarea hotărârii din 17 mai 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, are de suferit în primul rând copilul minor, care locuiește fără supravegherea părinților, fiind separat în mod ilicit de reclamant, iar conform art. 18 alin. (1) din Convenția ONU cu privire la drepturile copilului: statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale revine în primul rând părinților (nu bunicilor sau terțelor persoane), sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice de interesul superior al copilului.

A mai concluzionat reclamantul că, instituțiile statului au neglijat și ignorat în continuare prevederile stipulate în Convenția ONU și legislația Republicii Moldova, or, interesele copilului sunt de o importanță primordială, iar statul are rolul de a se implica activ în soluționarea litigiilor cu implicarea copiilor minori, în regim de urgență, or, din momentul pronunțării hotărârii din 17 mai 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, au trecut mai mult de trei ani de zile, timp în care reprezentanții statului nu au întreprins nimic.

A solicitat reclamantul, admiterea cererii de chemare în judecată, constatarea faptului că a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 17 mai 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central și obligarea Ministerului Justiției

al RM, Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Cahul și executorului judecătoresc Nadejda Condrea să execute hotărârea din 17 mai 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central prin care a fost stabilit domiciliul copilului minor XXXXX, născută la XXXXX cu reclamantul Sergiu Palii.

Ulterior, la 17 februarie 2021, reclamantul Sergiu Palii a depus o cerere de concretizare a cererii de chemare în judecată, suplimentar indicând că, atât executorul judecătoresc Nadejda Condrea, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Cahul cât și Ministerul Justiției al RM au un rol inactiv la neexecutarea hotărârii din 17 mai 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, iar reclamantul are dubii asupra instituțiilor statului, or, în acest caz cel mai mult are de suferit în primul rând copilul minor, care locuiește fără supravegherea părinților, fiind separat în mod ilicit de reclamantul Sergiu Palii, care este tatăl copilului minor, având în vedere că toate tentativele reclamantului de a intra în contact cu fiica XXXXX, s-au soldat cu certuri și conflicte, care au fost provocate de către părinții mamei copilului, iar în acest sens statul nu a intervenit în niciun mod.

A solicitat reclamantul, admiterea cererii de chemare în judecată, constatarea faptului că a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 17 mai 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central și obligarea Ministerului Justiției al RM, Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Cahul și executorului judecătoresc Nadejda Condrea să execute hotărârea din 17 mai 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central prin care a fost stabilit domiciliul copilului minor XXXXX, născută la XXXXX cu reclamantul Sergiu Palii, acordarea unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, în mărime de 100 000 lei și repararea prejudiciului material, constituit din cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea din 18 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 27 martie 2021 și ulterior la 02 iulie 2021, apelantul Sergiu Palii a depus cerere de apel, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 18 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de apelantul Sergiu Palii, a fost casată integral hotărârea din 18 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre cu privire la admiterea parțială a acțiunii:

S-a constatat încălcarea termenului rezonabil la executarea hotărârii din 17 mai 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

S-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Sergiu Palii suma în mărime de 25 000 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral și suma în mărime de 1500 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

În motivarea deciziei emise, instanța de apel a conchis că, soluția dată de prima instanță este în contradicție cu circumstanțele cauzei, instanța nu a constatat corect toate circumstanțele, concluziile fiind neîntemeiate și contradictorii cu

materialele cauzei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, apelantul/reclamant Sergiu Palii a solicitat constatarea încălcării termenului rezonabil la executarea hotărârii judecătorești și repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii din 17 mai 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, prin care a fost stabilit domiciliul copilului minor XXXXX, născută la XXXXX cu reclamantul Sergiu Palii, prin acordarea unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, în mărime de 100 000 lei.

Instanța de apel a atestat că, hotărârea sus-numită până în prezent, nu a fost executată, adică procedura de executare se desfășoară deja de 5 ani în continuu, timp în care organele de resort au invocat aceeași poziție, nedorința copilului de a fi stabilită cu domiciliul la domiciliul tatălui.

Însă, instanța de apel a accentuat faptul că, reclamantul/apelant Sergiu Palii a deținut o hotărâre definitivă și irevocabilă și anume – hotărârea din 17 mai 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central prin care a fost stabilit domiciliul copilului minor XXXXX, născută la XXXXX cu Sergiu Palii, hotărâre care până în prezent nu este executată.

Mai mult, Colegiul a atestat că, prin hotărârea din 08 septembrie 2020 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Alla Sacajiu (mama copilului minor - XXXXX) împotriva lui Sergiu Palii (tatăl copilului minor - XXXXX) cu privire la schimbarea domiciliului copilului minor XXXXX, hotărâre menținută prin decizia din 11 martie 2021 a Curții de Apel Bălți.

La fel, instanța de apel a statuat că, nu poate fi reținut drept motiv pentru neexecutarea unei hotărâri definitive și irevocabile invocările organelor de resort, în speță - Ministerul Justiției al RM, executorul judecătoresc Nadejda Condrea și Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Cahul precum că, este imposibil de executat această hotărâre dat fiind faptul că, copilul minor refuză să domicilieze împreună cu tatăl său, or, în cazurile referitoare la drepturile de contact cu părinții, statului îi revine, în principiu, obligația de a întreprinde măsuri în vederea reunirii părinților cu copiii lor și obligația de a facilita astfel de reuniuni, în măsura în care aceasta o dictează interesele, cu toate acestea, obligația autorităților naționale de a întreprinde măsuri pentru a facilita o reuniune nu este absolută, deoarece reluarea conviețuirii cu copiii care au locuit o perioadă cu celălalt părinte nu se realizează imediat și poate necesita măsuri pregătitoare, prin urmare, este decisiv dacă autoritățile naționale au întreprins toate măsurile necesare pentru a facilita contactul, măsuri care pot fi solicitate în mod rezonabil în circumstanțele speciale ale fiecărui caz.

Respectiv, instanța de apel a punctat că, în toate deciziile cu privire la copii, interesul suprem al acestora trebuie să fie primordial, acest interes poate să depășească, în funcție de natura și seriozitatea lor, pe cele ale părinților, însă, cu toate acestea, deși se impune luarea în considerare a opiniilor copiilor, aceste opinii nu sunt neapărat imuabile, iar obiecțiile copiilor, cărora trebuie să li se acorde o pondere cuvenită, nu sunt suficiente pentru a trece peste interesele părinților, în

special interesele acestora cu privire la stabilirea contactului regulat cu copilul lor, în particular, dreptul copiilor de a-și exprima propriile opinii nu ar trebui să fie interpretat ca un veritabil drept de veto necondiționat, fără a fi luați în considerare alți factori și fără efectuarea unei examinări pentru determinarea celor mai bune interese, or, în cazurile referitoare la relația unei persoane cu copilul său, există obligația de a exercita o diligență excepțională, ținând cont de riscul că scurgerea timpului poate fi factorul determinant pentru subiectul în litigiu.

Colegiu a mai reținut că, potrivit art. 70 alin. (1) și alin. (11) Cod de executare, documentul executoriu va fi executat în termenul indicat în el sau, în cazul în care nu este indicat, într-un termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sânt: complexitatea procedurii de executare, comportamentul participanților la procedura de executare, interesul creditorului și conduita executorului judecătoresc. Astfel, la aprecierea termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești urmează a fi luate în considerare anumite criterii precum complexitatea cauzei ce se apreciază de asemenea după caz și individual; comportamentul părților care include aprecierea comportamentului reclamantului și a autorităților; și miza (interesul) pentru reclamant ce relevă importanța sau scopul pentru persoana care pretinde violarea dreptului său la un termen nerezonabil.

Corespunzător, în circumstanțele expuse, instanța de apel a conchis ca fiind neîntemeiată concluzia primei instanțe, or, în cauza dată este cert stabilit că autoritățile responsabile de executarea hotărârii judecătorești, n-au întreprins toate măsurile corespunzătoare în vederea executării documentului executoriu, iar ca urmare reclamantul nu a putut beneficia de succesul obținut în urma hotărârii menționate, fapt ce incontestabil denotă că hotărârea adoptată în favoarea ultimului a rămas și rămâne în continuare neexecutată o perioadă considerabilă de timp.

Colegiul a învederat că, în scopul executării hotărârii din 17 mai 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, de către reclamant au fost întreprinse multiple acțiuni, care s-au soldat cu eșec, din cauza implicării pasive a reprezentărilor statului, astfel, reclamantul a solicitat organelor abilitate să se sesizeze și să întreprindă măsurile legale privind sancționarea persoanelor, care sunt responsabile de neexecutarea hotărârii și care admit în continuare abuzurile care se comit, însă, instituțiile statului au neglijat și ignoră în continuare prevederile stipulate în Convenția ONU și legislația Republicii Moldova, or, interesele copilului sunt de o importanță primordială, iar statul are rolul activ de a se implica în soluționarea litigiilor cu implicarea copiilor minori, în regim de urgență.

Instanța de apel a mai reținut că, instanța de fond nu a examinat multiaspectual cauza, or, există hotărârea judecătorească emisă la 08 septembrie 2020 de către Judecătoria Edineț, ulterior menținută prin decizia din 11 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, care constată că, copilul minor este influențat negativ împotriva tatălui de către părinții mamei copilului, mai mult decât atât, instanța de fond și instanța de apel au respins ca fiind neîntemeiată - cererea de chemare în judecată cu privire la schimbarea domiciliului copilului minor depusă de către Alla Sacajiu anume din motivul că mama copilului se află peste hotarele țării.

Astfel, Colegiul a reținut că, atât mama copilului Alla Sacajiu și bunica Olga

Sacajiu, la care se află la moment copilul minor, cât și Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Cahul, executorul judecătoresc Nadejda Condrea și organele de poliție, nu au întreprins nici o măsură privind sancționarea persoanelor care se fac vinovate de neexecutarea hotărârii din 17 mai 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, și admit în continuare abuzurile care se comit, astfel, prin neexecutarea hotărârii din 17 mai 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, are de suferit în primul rând copilul minor, care locuiește fără supravegherea părinților, fiind separat în mod ilicit de reclamant.

Colegiul a punctat că, toate tentativele reclamantului/apelant de a intra în contact cu fiica XXXXX, s-au soldat cu certuri și conflicte, provocate de către părinții mamei copilului, iar statul nu a intervenit în nici un mod, aceste afirmații fiind confirmate prin Răspunsul din 11 ianuarie 2021, emis de către Procurorul Denis Cobzari, din Procuratura r-ului Cahul, care stipulează: „constată că acțiunile și atitudinea numitei Olga Sacajiu, au avut scopul de a condiționa și obstrucționa relațiile și contactele între minora XXXXX și tatăl ei, Sergiu Palii, fapte ce constituie ingerințe nejustificate în dreptul la protecția vieții de familie ale tatălui biologic și sunt contrare intereselor supreme ale copilului minor. Or, necătând la faptul că există o hotărâre judecătorească definitivă și executorie prin care s-a stabilit domiciliul copilului minor cu tatăl, Sergiu Palii, numita Olga Sacajiu prin diferite metode intenționat se eschivează de la executarea acesteia”.

Respectiv, deoarece instanța de apel a constatat încălcarea dreptului lui Sergiu Palii la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 17 mai 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, subsecvent acestui fapt, având în vedere caracterul și gravitatea suferințelor psihice cauzate acestuia, modul în care a derulat situația, întinderea perioadei de încălcare a dreptului de a-i fi executată hotărârea judecătorească și impactul acestei încălcări la starea materială, fizică și psihică și, având ca reper scopul legal de a acorda o compensație în echivalent bănesc, eficientă și echitabilă, care să corespundă gradului și impactului adus dreptului creditorului, compensație care să aducă satisfacție persoanei vătămate, Colegiul a considerat necesar de a încasa în beneficiul lui Sergiu Palii, din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM suma în mărime de 25 000 lei, această sumă fiind o compensație suficientă și rezonabilă a prejudiciului moral cauzat, iar, suma solicitată de reclamantul/apelant Sergiu Palii în cuantum de 100 000 lei, este una excesivă și neprobată, or, scopul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, este crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient, de apărare a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, în situația în care acest drept se constată ca fiind încălcat exclusiv din vina exponenților statului, situație indubitabil constatată în actuala cauză.

Colegiul a mai învederat că, reieșind din criteriile prevăzute de lege pentru determinarea unei reparații echitabile a prejudiciului invocat, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a survenit neexecutarea, precum și de pretențiile invocate, de complexitatea cauzei, de comportamentul părților, de

conduita autorităților publice, de durata încălcării și de importanța procesului pentru reclamant, suma în mărime de 25 000 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral, este suficientă pentru acoperirea prejudiciului, cauzat prin neexecutarea hotărârii din 17 mai 2017 a Judecătorei Cahul, sediul Central și este una proporțională cu sumele acordate de instanțele naționale, cât și de Curtea Europeană pe cazuri similare, or, în speță, Colegiul a considerat că procedura de executare a documentului executoriu prezintă o complexitate deosebită, totodată miza pentru reclamant se consideră de o importanță deosebită.

Subsecvent, instanța de apel a reiterat că, concluzia instanței de fond, privind inexistența culpabilității organelor de resort în procesul de executare a hotărârii judecătorești irevocabile este temei de a respinge acțiunea, este o concluzie greșită, or, după cum s-a indicat anterior, executorul judecătoresc nu a admis omisiuni, abateri sau stări evidente și esențiale, de inacțiune, în cadrul respectivei proceduri de executare a hotărârii judecătorești, însă, cu toate acestea, statul urmează să poarte răspundere pentru neexecutarea într-o perioadă excesiv de îndelungată, în lipsa unor situații și circumstanțe obiective, de către o autoritate publică, a unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile.

La fel, instanța de apel a admis parțial solicitarea reclamantului privind repararea prejudiciului material, constituit din cheltuielile de judecată, în conformitate cu prevederile art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei, iar potrivit art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: cheltuielile de asistență juridică.

În acest sens, Colegiul a constatat că, suma în mărime de 1500 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, este o sumă reală, necesară și rezonabilă, urmare a cărui fapt, instanța de apel a dispus încasarea acestei sume din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Sergiu Palii.

Din aceste considerente, Colegiul a concluzionat că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a admite cererea de apel depusă de apelantul Sergiu Palii, a casa integral hotărârea din 18 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și a emite o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii. În rest, a respinge acțiunea.

La 24 august 2022, reprezentantul recurentului Ministerul Justiției al RM, Alexandru Vicol, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău cu menținerea hotărârii din 18 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 04 noiembrie 2022, executorul judecătoresc Nadejda Condrea, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău cu menținerea hotărârii din 18 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea recursurilor depuse, reprezentantul recurentului Ministerul Justiției al RM, Alexandru Vicol și executorul judecătoresc Nadejda Condrea, concomitent au indicat că instanța de apel la examinarea cauzei a încălcat esențial

și a aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor legale aplicabile speței.

În conformitate cu art. 433 lit. a), b), c) și d) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată a verificat dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecătii este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Completul constată că, în speță, cererile de recurs sunt îndreptate împotriva deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în art. 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă. De asemenea, aceasta este depusă de către recurentul Ministerul Justiției al RM și recurentul Nadejda Condrea - executor judecătoresc, care au calitatea procesuală de pârât și de intervenient accesoriu, respectiv sunt îndreptățiți să o conteste, nefiind depuse repetat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 22 iunie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a fost expediată în adresa participanților la proces, la 14 septembrie 2022 prin poșta electronică și poșta terestră (f.d. 190, vol. II).

Recursurile declarate la 24 august 2022 de către reprezentantul recurentului Ministerul Justiției al RM, Alexandru Vicol și la 04 noiembrie 2022 de către executorul judecătoresc Nadejda Condrea, sunt în termen.

La data de 12 octombrie 2022 și ulterior, la 09 noiembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copiile recursurilor depuse, explicându-le dreptul de a depune referință asupra criticilor formulate în recurs.

Prin referința depusă la 17 noiembrie 2022, intimatul Sergiu Palii, a solicitat respingerea cererii de recurs depusă ca fiind neîntemeiată și menținerea deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Examinând admisibilitatea recursurilor, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererile de recurs formulate de către reprezentantul recurentului Ministerul Justiției al RM, Alexandru Vicol și executorul judecătoresc Nadejda Condrea, sunt inadmisibile, pentru motivele ce succed.

Verificând motivele de casare, invocate în cererile recurs depuse, completul Colegiului atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432

alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursurile declarate de către reprezentantul recurentului Ministerul Justiției al RM, Alexandru Vicol și executorul judecătoresc Nadejda Condrea, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursurile în cauză conțin obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurenți nu pot constitui temei de admisibilitate a recursurilor, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă reprezentantul recurentului Ministerul Justiției al RM, Alexandru Vicol și executorul judecătoresc Nadejda Condrea, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către reprezentantul recurentului Ministerul Justiției al RM, Alexandru Vicol și executorul judecătoresc Nadejda Condrea, ca fiind inadmisibile.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de reprezentantul recurentului Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Alexandru Vicol și de către executorul judecătoresc Nadejda Condrea, împotriva deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat